

Vyšetřování smrti bratra severokorejského vůdce

24.2.2017 ČRo Radiožurnál str. 3 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Na těle mrtvého bratra severokorejského vůdce Kim Čong-una se našla smrtelně nebezpečná nervová látka VX, sdělila to **malajsijská** policie. Kim Čong-nam byl podle vyšetřovatelů nejspíš otráven 13. února na **letišti** v **malajsijské** metropoli Kuala Lumpur. Oznámení o použití neurotoxinu VX vyvolalo obavy ohledně bezpečnosti **letištní** budovy. Celých 11 dní totiž nebyla dekontaminovaná. Téma pro Moniku Hoskovcovou z Ústavu ochrany proti **zbraním** hromadného ničení na **Univerzitě obrany**. Dobrý den. Organizace Spojených národů klasifikuje toxin VX jako **zbraň** hromadného ničení. Proč?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Já bych vás opravila. On to není toxin, to je úplně jiná skupina látek, je o nervově paralytická chemická látka. Je to látka, která byla vyrobená pro **vojenské účely**, pro použití v boji.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A byla ta látka někdy, kde byla používána. Byla použita v nějaké **válce**?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Pravděpodobně byla použita v **irácko-iránském** konfliktu v roce 90. I ale samotná tato látka jinak používána nebyla.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A na co se používá dneska?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Pardon ze skupiny /nesrozumitelné/ to byl známější sarin.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A jsou si podobné ty látky v něčem?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Jsou to obě dvě látky ze skupiny nervoparalytických látek a obě mají úplně stejný účinek, jsou strukturně odlišné.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A když zůstaneme u toho VX o té nervověparalytické látce VX, čím je tedy pro člověka nebezpečná, jak působí?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Tak ona to není jen jedna látka, ono to je vlastně skupina látek s velmi podobnou strukturou. Ale tato nebo v té zprávě se nehovoří, která z těch látek to byla použita, ale jsou to látky, které mají účinek na nervový přenos, cholinerní nervový přenos.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

To znamená, co způsobuje u člověka?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

U člověka způsobují inhibiční z hyroláz, to jsou enzymy, acetylcholinesterát a butyrylcholinesteráza. A vlastně způsobují účinky ihned o zasažení. Projeví se to třeba zúžením zornic, první příznak zúžení zornic, překrvení, otok ve spojivkách, v nosní sliznici, zvýšené slinění, slzení, pocení, je tam i zvýšená střevní peristaltika, bolesti břicha až kolikovitého charakteru. Z dalších těch účinků jsou to svalová ochablost, třes, záškuby, které vlastně přecházejí až křeče a paralýzu kosterního svalstva.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A při jaké dávce je ta látka smrtelná?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Samozřejmě ty smrtelné dávky záleží na bráně **vstupu**, kterou tato látka vstupuje, třeba pro kůži je to přibližně udáváno asi 10 miligramů pro člověka na osobu. To je taková jedna kapka.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A jak jinak než přes kůži ta látka tedy může vniknout do těla, předpokládám vdechnutím.

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Samozřejmě všemi branami **vstupu**, vdechnutím, to je takový ten nejběžnější způsob nebo právě přes kůži.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Malajsijská policie zadržela dvě ženy podezřelé z podílu na vraždě bratra severokorejského vůdce. Jak se vůbec s takovou látkou manipuluje. Je vůbec možné ji převážet, přenášet?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Samozřejmě všechno je možné převážet nebo přenášet.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A jak je potřeba to zabezpečit, aby třeba nebyl ohrožen ten, kdo s tou látkou tedy manipuluje a kdo ji převáží?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Tak musí mít nějaký těsný obal, aby to neunikalo do venkovního prostředí.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Je to, dejme tomu, nějaká nádoba větší, menší, stačí malá. Co se týče kontaminace toho prostoru **letiště**, o kterém se teď mluví, je tam nějaká hrozba, že by tam ta látka mohla zůstat v nějakém množství, které by ohrozilo i další lidi?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Tak o tom bych nerada spekovala, ale v podstatě je to látka persistentní, stálá, ona v terénu vydrží poměrně dlouhou dobu.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

To znamená, pokud by byla ve vzduchu, tak tam zůstává?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Ona ve vzduchu asi příliš nebude, protože ona je velmi málo těkavá zrovna tato látka. Takže bych spíš očekávala, když bude použita, nebudu mluvit o tomto konkrétním případě, aby byla použita, tak spíš bude sedimentovat, její částičky budou sedimentovat na nějaké povrchy.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Pro jaké látky, pro jaké účely se tahle látka využívá ve vědě, pokud se tedy využívá?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Ve vědě, ona je využívána zejména třeba právě pro vývoj analytických detekčních analytických metod pro vývoj nových antidot, v lékařství.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

A kolik je míst na světě, která s ní pracují, je to hodně míst nebo se dají spočítat?

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Ne, tato místa je jich velice málo a všechny podléhají **mezinárodní kontrole**.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

To znamená, získat tu látku není jednoduché.

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Není jednoduché, rozhodně to není látka k volnému obchodování.

Věra ŠTECHROVÁ, moderátorka

Říká Monika Hoskovcová z Ústavu ochrany proti **zbraním** hromadného ničení na **univerzitě obrany**.
Děkujeme za váš, čas, hezký den.

Monika HOSKOVCOVÁ, Ústav ochrany proti **zbraním** hromadného ničení, **Univerzita obrany**

Vám také děkuji, na shledanou.